

2017-02-15

Najnawa Exchange EF
att. A
Ystadsgatan 6
214 24 Malmö

FI Dnr 15-12953
(Anges alltid vid svar)

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Föreläggande att göra rättelse

Finansinspektionens beslut

1. Finansinspektionen förelägger Najnawa Exchange EF () att genomföra rättelse genom att
 - a) ändra företagets interna rutiner så att de uppfyller kraven i 2 kap. 1 § lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen) och 2 kap. 2 § Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2009:1) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättsföreskrifterna) om att ett företag ska ha rutiner m.m. i enlighet med 3 kap
 - b) ta fram en beskrivning av hur företaget följer kravet i 2 kap. 13 § och 3 kap. 1 b § penningtvättslagen på dokumentation av kundkännedomsåtgärder och lämnade penningtvättsrapporter till Polismyndigheten
 - c) ta fram en beskrivning av hur företaget följer kravet i 2 kap. 2 § penningtvättslagen på att vidta grundläggande åtgärder för att uppnå kundkännedom för transaktioner som understiger ett belopp motsvarande 15 000 EUR men kan antas ha samband med en eller flera andra transaktioner och som tillsammans uppgår till detta belopp.

(10 § första stycket 2 lagen [1996:1006] om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet)

2. Rättelse enligt beslutet i punkten 1 ska ha genomförts **inom tre veckor från att Najnawa Exchange EF tagit del av detta beslut**. Inom samma tid ska dokumentation som visar att rättelsen har genomförts ha kommit in till Finansinspektionen.

3. Beslutet gäller omedelbart.

(11 § andra stycket lagen om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet)

Hur man överklagar, *se bilaga 2.*

1 Sammanfattning av ärendet

Finansinspektionen har genomfört en undersökning av Najnawa Exchange EF (Najnawa eller företaget) för att granska hur företaget följer bestämmelserna i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (2009:1) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättsföreskrifterna).

Undersökningen av Najnawa har genomförts i form av en skrivbordsundersökning och ett platsbesök den 8 oktober 2015. De områden som har undersökts är hur Najnawa hanterar kundkännedom samt granskning och rapportering av misstänkta transaktioner. Finansinspektionen har även undersökt hur Najnawa har riskbedömt sin verksamhet och hur företagets rutiner för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism motsvarar de bedömda riskerna.

Finansinspektionen har granskat företagets interna rutiner för hur Najnawa hanterar kunder som ska göra en valutaväxling genom företaget. Vidare har Finansinspektionen i undersökningen granskat åtta genomförda transaktioner inom stickprovsurvalet.

Den 19 maj 2016 skickade Finansinspektionen en avstämningsskrivelse till Najnawa. I skrivelsen redogjorde Finansinspektionen närmare för iakttagelserna i undersökningen och Finansinspektionens preliminära bedömningar. Företaget har inte kommit in med något svar.

Den 1 november 2016 skickade Finansinspektionen en begäran om yttrande till Najnawa. I begäran om yttrande redogjorde Finansinspektionen närmare för Finansinspektionens preliminära bedömningar och möjligheterna för ett eventuellt ingripande. Företaget delgavs skrivelsen den 1 december 2016. Företaget har inte kommit in med något yttrande.

2 Företagets interna rutiner

Tillämpliga bestämmelser

Av 5 kap. 1 § penningtvättslagen framgår att en verksamhetsutövare ska kartlägga och bedöma riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism. Av 2 kap. 1 § penningtvättsföreskrifterna framgår att ett företag ska vidta åtgärder som syftar till att förhindra att det utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Åtgärderna ska anpassas efter risken för att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Verksamhetsutövaren ska utifrån kartläggningen och bedömningen av risker ta fram riskbaserade rutiner för att förhindra att verksamheten utnyttjas för

penningtvätt och finansiering av terrorism, vilket framgår av 5 kap. 1 § 2 stycket penningtvättslagen och 2 kap. 2 § penningtvättsföreskrifterna. Av 2 kap. 3 § penningtvättslagen framgår att en verksamhetsutövare ska vidta åtgärder för att avgöra om kunden eller kundens verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning. Av 1 kap. 5 § punkten 7 samma lag framgår att en person i politiskt utsatt ställning är en fysisk person som har eller har haft en viktig offentlig funktion i en stat, och en fysisk person som har eller har haft en funktion i ledningen i en internationell organisation. Enligt 2 kap. 3 § penningtvättsföreskrifterna ska denna riskbedömning göras på lämpligt sätt med hänsyn till företagets storlek och komplexitet. Den ska innehålla en analys av företagets kunder, produkter, tjänster samt andra för verksamheten relevanta faktorer såsom distributionskanaler och geografiska områden.

Iakttagelser

Finansinspektionen har i sin undersökning funnit att företaget i de interna rutinerna beskriver begreppet person i politiskt utsatt ställning enligt följande: ”(...) kan anses vara i politiskt eller på annat sätt i utsatt position”.

Finansinspektionen har även noterat att det inte finns någon information i riskbedömningen som rör risken avseende geografiska områden.

2.1 Bristande dokumentation och kundkännedom

Tillämpliga bestämmelser

I 2 kap. 1 § penningtvättslagen finns en grundläggande regel om att verksamhetsutövaren ska vidta åtgärder för att uppnå kundkännedom. Vidare anges att åtgärdernas omfattning ska anpassas efter den bedömda risken för att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

I 2 kap. 3 § framgår vilka grundläggande åtgärder som ska vidtas för att uppnå kundkännedom, exempelvis kontroll av kundens identitet, kontroll av den verkliga huvudmannens identitet och inhämtande av information om affärsförbindelsens syfte och art.

Av 2 kap. 2 § penningtvättslagen framgår att ett företag ska vidta grundläggande åtgärder för att uppnå kundkännedom vid etableringen av en affärsförbindelse, vid enstaka transaktioner som uppgår till ett belopp motsvarande 15 000 EUR eller mer, vid transaktioner som understiger ett belopp motsvarande 15 000 EUR men kan antas ha samband med en eller flera andra transaktioner och som tillsammans uppgår till minst detta belopp, och vid osäkerheten om tillförlitligheten eller tillräckligheten av tidigare mottagna uppgifter om kundens identitet. Av 2 kap. 6 § framgår att om risken för penningtvätt och finansiering av terrorism är hög ska verksamhetsutövare med beaktande av denna risk vidta mer omfattande åtgärder för att uppnå kundkännedom än de grundläggande åtgärderna i 3 §. Av den anledningen behöver verksamhetsutövarens rutiner för att uppnå kundkännedom återspegla företagets riskbedömning. Det måste finnas en tydlig koppling mellan riskbedömningen och de åtgärder som verksamhetsutövaren vidtar för att motverka de identifierade riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i

den enskilda affärsförbindelsen. Det framgår av bestämmelserna i 2 kap. 13 §§ samt 3 kap. 2 § penningtvättsföreskrifterna. Av 2 kap. 1–3 §§ penningtvättslagen framgår att ett företag ska bevara handlingar och uppgifter om åtgärder som vidtagits för att uppnå kundkännedom i minst fem år.

Enligt 3 kap. 1 § 2 stycket penningtvättslagen ska misstänkta uppgifter om alla omständigheter som kan tyda på penningtvätt eller finansiering av terrorism utan dröjsmål lämnas till Polismyndigheten. Ett företag ska enligt 3 kap. 1 b § penningtvättslagen bevara uppgifter om den granskning och analys av transaktioner som gjorts enligt 1 § 2 stycket första meningen i fem år. Tiden ska räknas från det att transaktionen utfördes eller från det att verksamhetsutövaren avstod från att utföra transaktionen.

Iakttagelser

Finansinspektionen har i sin undersökning noterat att det av företagets interna rutiner framgår att kunder, vars valutaväxlingar uppgår till 39 000 kronor eller mer, alltid ska besvara företagets frågeformulär om kundkännedom. Finansinspektionen noterar att två kunder har fyllt i blanketten under 2015.

Företaget uppgav på platsbesöket att om en kund vill växla 39 000 kronor eller mer så anses det vara ett högt belopp som innebär att kunden ska visa legitimation. Kunderna ska även i de fallen fylla i blanketten som innehåller fem kundkännedomfrågor. Finansinspektionen noterar att företaget inte kunde få fram någon dokumentation som visar att företagets kunder har fyllt i frågeformuläret för kundkännedom. Finansinspektionen noterar vidare att tre transaktioner inom stickprovet för undersökningen överstiger 39 000 kronor.¹ Företagets frågeformulär för kundkännedom saknas för dessa tre transaktioner.

Företagets anställda uppgav på platsbesöket att han trodde att två penningtvättsrapporter hade lämnats till Polismyndigheten under 2015 på grund av att kunder växlat stora summor. Dessa penningtvättsrapporter kunde dock inte tas fram då företagets anställda berättade att dessa två penningtvättsrapporter inte längre fanns bevarade efter att han kommit tillbaka från sin semester.

Finansinspektionen har i sin undersökning även noterat att det i de interna rutinerna framgår att när en kund har växlat valuta, oavsett belopp, tre gånger på en månad ska kunden uppvisa en giltig fotolegitimation som registreras i valutaväxlingssystemet. Av undersökningen framgår även att företaget registrerar valutaväxlingar som understiger 19 999 kronor som ”walk-in-customer”. Dessa kunder namnges inte.

¹ CUS20074, CUS20050 samt CUS20115.

3 Finansinspektionens bedömning

Finansinspektionen finner att företaget inte lever upp till kraven om att vidta åtgärder för grundläggande kundkännedom i 2 kap. 1 § penningtvättslagen eller kraven i 2 kap. 2 § penningtvättsföreskrifterna på att företaget ska ha rutiner i enlighet med 3 kap. föreskrifterna. Den bedömningen görs mot bakgrund av att företaget i sina interna rutiner använder sig av ett felaktigt begrepp gällande person i politiskt utsatt ställning, 2 kap. 3 § 3 stycket penningtvättslagen, och att rutinerna inte innehåller någon analys om risken avseende geografiska områden. Företaget följer heller inte sin rutin avseende kunder vars valutaväxlingar uppgår till 39 000 kronor eller mer. Företaget uppgav på platsbesöket att endast två kunder hade fyllt i blanketten under 2015² men Finansinspektionen har i sin undersökning funnit att företaget har genomfört fler transaktioner som överstiger 39 000 kronor.

Finansinspektionen finner även att företaget inte uppfyller kravet i 2 kap. 13 § och 3 kap. 1 b § penningtvättslagen gällande dokumentation av kundkännedsåtgärder och lämnade penningtvättsrapporter till Polismyndigheten. Den bedömningen görs mot bakgrund av att det saknas dokumentation av frågeformulären för kundkännedom och lämnade penningtvättsrapporter.

Finansinspektionen finner även att företaget inte uppfyller kravet i 2 kap. 2 § penningtvättslagen om att vidta grundläggande åtgärder för att uppnå kundkännedom för transaktioner som understiger ett belopp motsvarande 15 000 EUR men kan antas ha samband med en eller flera andra transaktioner och som tillsammans uppgår till detta belopp. Den bedömningen görs mot bakgrund av att företaget registrerar valutaväxlingar som understiger 19 999 kronor som ”walk in-customer” och därför inte har möjlighet att upptäcka om en transaktion kan antas ha samband med en eller flera andra transaktioner.

Finansinspektionen anser därför att det finns skäl för ett ingripande mot företaget med stöd av 10 § p 2 lagen (1996:1006) om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet.

4 Val av ingripande

Finansinspektionen konstaterar att företaget har vissa brister i efterlevnaden av penningtvättsregelverket. Av 10 § 2 lagen om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet framgår att Finansinspektionen får förelägga ett finansiellt institut att göra rättelse vid överträdelse av penningtvättslagen eller en föreskrift som har meddelats med stöd av penningtvättslagen. Av 11 § lagen om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet framgår att inspektionen får

² 1 januari 2015 – 8 oktober 2015.

bestämma att ett beslut ska gälla omedelbart. Eftersom företaget verkar i en bransch där risken för att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism är särskilt hög är det av stor vikt att företaget kommer tillrätta med de brister i regelefterlevnaden av penningtvättsregelverket som Finansinspektionen har konstaterat. Föreläggandet att vidta rättelse ska därför gälla omedelbart.

Det är dock rimligt att företaget ges viss tid på sig att komma tillrätta med de aktuella bristerna. Finansinspektionen bedömer att företaget bör kunna göra rättelse enligt föreläggandet inom några få veckor från det att företaget tagit del av detta beslut. Ovan angivna brister ska därför vara åtgärdade och dokumentation som visar att rättelsen har genomförts ska ha kommit in till Finansinspektionen **inom tre veckor från det att Najnawa tagit del av detta beslut.**

FINANSINSPEKTIONEN

Marie Jespersen
t.f. Områdeschef

Nanny Hiort
Jurist
08-408 983 52

Bilaga 1

DELGIVNINGSKVITTO

FI Dnr 15-12953
Delgivning nr 2

Delgivningskvitto

Handling: Föreläggande att göra rättelse daterat den 15 februari 2017

Najnawa Exchange EF

Jag har denna dag tagit del av handlingen.

DATUM

NAMNTECKNING

NAMNFÖRTYDLIGANDE

EV. NY ADRESS

Detta kvitto ska sändas tillbaka till Finansinspektionen **omgående**. Om kvittot inte skickas tillbaka kan delgivning ske på annat sätt, t.ex. genom stämningsman.

Om du använder det bifogade kuvertet är återsändandet gratis.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Bilaga 2

Hur man överklagar

Om ni anser att beslutet är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka eller lämna det till Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm.

Ange följande i överklagandet:

- Namn och adress
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets nummer
- Varför ni anser att beslutet är felaktigt
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Kom ihåg att underteckna skrivelsen.

Överklagandet ska ha kommit in till Finansinspektionen inom tre veckor från den dag ni fått ta del av beslutet.

Finansinspektionen skickar överklagandet vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm, om det kommit in i tid och Finansinspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt ni har begärt.